

STYRANDE DOKUMENT

Sakområde: Forskning och utbildning på forskarnivå

Dokumenttyp: Riktlinjer

Beslutsfattare: Styrelsen

Avdelning/kansli: Planeringsavdelningen

Handläggare: Lotta Hansson

Beslutsdatum: 2018-04-25

Träder i kraft: 2018-07-01

Giltighetstid: Tills vidare

Bör uppdateras före: 2020-07-01

Beslut som upphävs: styrelsens beslut den 18 februari 2016, §13/16, dnr SLU ID:ua.2016.1.1.1-438 med antagningsordning för utbildning på forskarnivå.

Bilaga till: Styrelsens beslut den 25 april 2018

Antagningsordning för utbildning på forskarnivå 2018

Relevanta blanketter och information angående rekrytering och antagning återfinns på <https://internt.slu.se/doktorandantagning>

Ikraftträdande

Dessa riktlinjer träder i kraft 1 juli 2018 då 2016 års antagningsordning (SLU ua 2018.1.1.1-930) upphör att gälla.

Förordningstext återges i detta dokument med i indragna stycken med mindre text. Styrelsens beslut avser övrig text.

1. Frågor om behörighet

Enligt högskoleförordningen (HF):

7 kap 39 § Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

7 kap 40 § De krav på särskild behörighet som ställs skall vara helt nödvändiga för att studenten skall kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse

1. kunskaper från högskoleutbildning eller motsvarande utbildning,
2. särskild yrkeserfarenhet, och
3. nödvändiga språkkunskaper eller andra villkor som betingas av utbildningen.

Särskild behörighet enligt styrelsens beslut

Både utbildning och forskning bedrivs vanligen helt eller delvis på engelska. Avhandlingen ska skrivas på engelska, eller svenska om det är relevant för ämnet. Följaktligen är gymnasiebetyg som motsvarar Engelska 6 ett grundläggande krav, dvs. samma nivå på engelska som vanligen krävs för mastersutbildningar. För sökande som inte har betyg från svenskt gymnasium krävs intyg om behörighet motsvarande Engelska 6 från internationellt godkänt språktest (TOEFL, IELTS eller Cambridge ESOL) i enlighet med krav på www.universityadmissions.se/en/All-you-need-to-know/1/Applying-for-studies/English-requirements/Internationally-recognized-English-test/. Eventuella undantag från krav på intyg är reglerade på www.universityadmissions.se.

Undantag från grundläggande behörighet enligt styrelsens beslut

Fakultetsnämnden kan i enlighet med HF 7 kap 40 § medge undantag från kravet på grundläggande behörighet. I sådana fall ska den sökande uppvisa examen på kandidatnivå samt en skriftlig redovisning av ett självständigt arbete vars omfattning motsvarar minst 15 högskolepoäng, och vars innehåll motsvarar kunskaper och färdigheter i ett examensarbete på avancerad nivå, eller ett relevant självständigt arbete av motsvarande svårighetsgrad och omfattning. Arbetet bör vara skrivet på engelska eller svenska.

Fakultetsnämnden fastställer övriga särskilda behörighetsvillkor som gäller för respektive forskarutbildningsämne. Dessa villkor ska anges i den allmänna studieplanen för forskarutbildningsämnet.

Om särskild behörighet i form av särskild yrkeserfarenhet eller nödvändiga språkkunskaper i andra språk än engelska eller andra villkor anges i den allmänna studieplanen, så ska även anges vilka kriterier som ska tillämpas vid bedömning.

2. Annonsering av utbildningsplatser

Enligt högskoleförordningen (HF):

7 kap 37 § Frågor om antagning avgörs av högskolan. Den som vill antas till utbildning på forskarnivå skall anmäla det inom den tid och i den ordning som högskolan bestämmer.

När en högskola avser att anta en eller flera doktorander skall högskolan genom annonsering eller ett därmed likvärdigt förfarande informera om detta. Någon information behöver dock inte lämnas

1. vid antagning av en doktorand som skall genomgå utbildningen inom ramen för en anställning hos en annan arbetsgivare än högskolan,
2. vid antagning av en doktorand som tidigare har påbörjat sin utbildning på forskarnivå vid ett annat lärosäte, eller
3. om det finns liknande särskilda skäl.

Tillämpningsföreskrifter enligt styrelsens beslut

Utbildningsplatser som enligt HF 7 kap 37 § ska annonseras, annonseras under minst tre veckor på www.slu.se. Annonseringsplikten gäller oavsett finansieringskälla.

Under förutsättning att SLU försäkrat sig om att rekryteringen skett i öppen konkurrens så kan följande särskilda skäl medge undantag från annonseringsplikten på www.slu.se:

- en påbörjad utbildning till licentiatutbildning ändras till en doktorsutbildning innan licentiatexamen utfärdats
- sökande har rekryteras av en universitetspartner i ett avtalat utbildningssamarbete
- sökande har rekryterats inom ramen för
  - o ett bistånds- och kapacitetsuppbyggnadsprogram eller
  - o ett av Europeiska unionen finansierat program
- sökande har erhållit ett personligt stipendium

Även särskilda förutsättningar i forskningskontrakt kan medge undantag från annonseringsplikten på www.slu.se.

3. Ansökan och urval bland sökande

Enligt högskoleförordningen (HF):

7 kap 35 § För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs det att den sökande

1. har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som högskolan kan ha föreskrivit, och
2. bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

7 kap 41 § Urval bland sökande som uppfyller kraven enligt 35 och 36 §§ ska göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen.

Högskolan bestämmer vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid prövningen av förmågan att tillgodogöra sig utbildningen.

Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge den sökande företräde framför andra sökande.

Tillämpningsföreskrifter enligt styrelsens beslut

Alla antagningar, dvs. även de som inte har annonserats, ska föregås av nedanstående ansökningsprocess.

1. Ansökan från sökande. Ansökan ska vara registrerad hos registrator och ska göras på därför avsedd blankett och kompletteras med följande bilagor:
  - a. Curriculum vitae
  - b. Kopior av examensbevis och registerutdrag från tidigare studier på grund- och avancerad nivå vid universitet eller högskola.
  - c. Ett exemplar av examensarbete på avancerad nivå vars omfattning motsvarar minst 15 högskolepoäng eller annat relevant självständigt arbete av motsvarande svårighetsgrad och omfattning.
  - d. Eventuellt ett intyg som styrker behörighet motsvarande Engelska 6, se avsnitt 1
  - e. Om den sökande har utländskt medborgarskap ska en vidimerad kopia av passet bifogas

- f. En lista med referenspersoner och deras kontaktinformation bifogas
2. På uppdrag från prefekt ska
  - a. relevant expertis på institutionen utifrån examensarbetet eller motsvarande bedöma den sökandes förmåga att slutföra utbildningen med examen inom stipulerad tid
  - b. relevant expertis på institutionen kontakta referenspersoner för att få ytterligare underlag att bedöma den sökandes förmåga att slutföra utbildningen med examen inom stipulerad tid
  - c. en rankinglista baserad på de ovanstående bedömningarna göras. Tänkbara tillgodoräknande får inte vara skäl till att ge den sökande företräde framför andra sökande.
  - d. toppkandidaternas ansökningar inklusive bilagorna skickas till Utbildningsavdelningen
3. Utbildningsavdelningen
  - a. kontrollerar toppkandidaternas behörighet enligt avsnitt 1. Sökande som sänt in ansökningar som saknar obligatorisk information informeras om att ansökan måste kompletteras. Sökande kan också komma att behöva lämna vidimerade kopior av vissa dokument.
  - b. kontrollerar äkthet hos examensbevis och språkintyg
  - c. återsänder ansökningar inklusive bilagor till institutionen tillsammans med en bedömning som informerar om de sökandes behörighet och äktheten hos bifogade examensbevis och språkintyg.
4. Åtminstone den högst rankade av de sökande ska intervjuas enligt därför avsedda anvisningar.
5. I samråd med föreslagen huvudhandledare lämnar prefekt förslag på antagning av en av de sökande till fakultetsnämnden. Förslaget ska göras på därför avsedd blankett och kompletteras med följande bilagor:
  - a. Den sökandes kompletta ansökan inklusive bilagor, se punkt 1 ovan i denna lista.
  - b. Bedömning från Utbildningsavdelningen som informerar om den sökandes behörighet och äktheten hos bifogade examensbevis och språkintyg.
  - c. En preliminär individuell studieplan som ska vara skapad med den universitetsgemensamma mallen
  - d. Plan som beskriver finansiering av forskningen som ligger till grund för avhandlingsarbetet
  - e. Om den sökande siktar på en gemensam examen så ska en kopia av avtalet mellan de parter som ingår i utbildningssamarbetet bifogas. Avtalet ska utformas enligt instruktionerna i ”Riktlinjer för gemensam examen vid SLU” SLU ua Fe.2011.3.3-4103)
  - f. Om den sökande ska försörjas av ett personligt stipendium så ska en kopia av det ”Letter of acknowledgement” som skickats till den sökande bifogas. Endast ”Letter of acknowledgement” utformade enligt därför avsedd SLU-mall är godkända.
  - g. Om den sökandes försörjning ska finansieras av ett personligt stipendium så ska information om och kontaktuppgifter till stipendiefinansören bifogas. I avsnitt 5 i detta dokument regleras kriterier för stipendier som accepteras vid SLU.

- h. Om den sökande är anställd vid ett företag eller utländskt universitet så ska en vidimerad kopia av anställningsbeviset eller motsvarande bifogas.
  - i. Om en doktorand är anställd av ett företag ska ett kontrakt (s.k. industridoktorandkontrakt) upprättas mellan arbetsgivaren, och prefekt. Kontraktet ska tydliggöra ansvarsfördelning mellan företaget och SLU-institutionen så att studierna kan slutföras inom planerad tid (HF 7 kap 36 §), se även avsnitt 5 sid 7. Doktorand och huvudhandledare ska godkänna avtalet.
6. Beslut om antagning eller beslut om att avbryta antagningsprocessen ska meddelas alla sökande.

4. Beslut om antagning

Enligt högskoleförordningen (HF):

7 kap 34 § Till utbildning på forskarnivå får endast så många doktorander antas som kan erbjudas handledning och godtagbara studievillkor i övrigt och som har studiefinansiering enligt 36 §.

7 kap 36 § Till utbildning på forskarnivå får högskolan anta sökande som anställs som doktorand. Högskolan får även anta en sökande som har någon annan form av studiefinansiering, om högskolan bedömer att

1. finansieringen kan säkras under hela utbildningen, och
2. den sökande kan ägna så stor del av sin tid åt utbildningen att den kan slutföras inom fyra år när det gäller licentiatexamen eller konstnärlig licentiatexamen och åtta år när det gäller doktorexamen eller konstnärlig doktorexamen.

För sökande vars studiefinansiering består av stipendium anses finansieringen enligt första stycket 1 säkrad om nivån på stipendiet är likvärdigt med den lönenivå för doktorander som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket efter avdrag för preliminär skatt enligt den skattetablell som motsvarar den genomsnittliga skattesatsen för kommuner och landsting och som årligen publiceras av Statistiska centralbyrån. Om sökanden ska vistas omväxlande i Sverige och i annat land, gäller kravet på nivån på stipendiet endast tiden då sökanden avses vistas i Sverige

7 kap 38 § En högskola som har fått tillstånd att utfärda examina på forskarnivå inom ett område får utan ny antagning besluta att en doktorand som har antagits vid något annat universitet eller någon annan högskola får övergå till högskolan och fortsätta sin utbildning och examineras där. Det gäller dock bara om doktoranden har haft huvuddelen av sina forskarstudier förlagda till den högskolan inom det område som tillståndet att utfärda examina avser.

Det som sägs i första stycket ska också gälla om en högskola genom att ha getts benämningen universitet har fått rätt enligt 1 kap. 11 § högskolelagen (1992:1434) att utfärda examina på forskarnivå

Tillämpningsföreskrifter enligt styrelsens beslut

Fakultetsnämnden beslutar om antagning. Inget jäv får förekomma mellan sökande och de som deltar i beslutet.

Antagningen ska föregås av en bedömning av alla delar i underlaget (se avsnitt 3). Det åligger fakultetsnämnden att noga göra en bedömning av att den tänkta finansieringen av doktorandens uppehälle under hela studietiden, oavsett om det är

en anställning eller ett stipendium, är uthållig fram till examen. Om den tänkta finansieringen av en doktorand:

- utgörs av ett personligt stipendium som studenten tilldelas av extern finansiering ska fakultetsnämnden både bedöma stipendiet, och finansieringen av anställning som doktorand när det enligt den individuella studieplanen återstår en utbildningstid som motsvarar tre års utbildning på heltid till doktorsexamen
- utgörs av ett stipendium som lämnats inom ramen för ett bistånds- och kapacitetsuppbyggnadsprogram eller ett av Europeiska unionen finansierat program, ska begäran om undantag från doktorands rätt att erhålla anställning som doktorand bedömas av fakultetsnämnd i varje enskilt fall. Underlag som visar att stipendier utgör en vedertagen finansieringsform, stipendievillkoren och hur stipendierna betalas ut samt hur SLU:s medverkan i programmet hindras genom krav på anställning, ska redovisas vid förfrågan från fakultetsnämnden.
- som har stipendium, utan doktorandens förskyllan, fallerar på ett sådant sätt att det omöjliggör doktorandens fortsatta studier till examen ska prefekten, för det fall att doktoranden har uppfyllt sina åtaganden i den individuella studieplaner, erbjuda doktoranden ett års anställning som doktorand.

I avsnitt 5 regleras vilka anställnings- och försörjningsformer som är tillåtna.

Den sökande kan antingen antas till en utbildning vars slutmål är doktorsexamen, motsvarande fyra års heltidsstudier eller till en licentiatutbildning motsvarande två år. Antagning till licentiatutbildning förutsätter att den allmänna studieplanen för forskarutbildningsämnet anger att utbildningen kan avslutas med licentiatexamen. En doktorand som antagits till licentiatutbildning och avlagt examen måste ansöka om antagning till senare del för att få fortsätta studierna mot doktorsexamen. Efter ansökan från prefekt kan fakultetsnämnden godkänna ändring av antagning från antagning till licentiatexamen, till antagning till doktorsexamen. Ansökan ska innehålla underlag för bedömning av finansieringen samt en individuell studieplan för utbildning med doktorsexamen som slutmål.

Antagning ska i normalfallet vara till utbildning för doktorsexamen. Föreligger särskilda skäl kan antagning ske till utbildning för licentiatexamen. Beslut om att anta till utbildning för licentiatexamen ska motiveras särskilt.

Om den föreslagna sökande medgetts undantag från kravet på grundläggande behörighet ska den uppvisa minst intyg om kandidatexamen.

5. Anställning som doktorand och andra försörjningsformer

Enligt högskoleförordningen (HF):

5 kap 3 § Bara den som antas eller redan har antagits till en utbildning på forskarnivå vid en högskola får anställas som doktorand.

5 kap 3 a § En anställning som doktorand skall avse arbete på heltid. Om en doktorand begär det, får anställningen avse arbete på deltid, dock lägst 50 procent av heltid.

5 kap 4 § En doktorand vars studiefinansiering består av stipendium ska efter ansökan anställas som doktorand senast när det enligt den individuella studieplanen återstår en utbildningstid som motsvarar tre års utbildning på heltid till doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen. Detta gäller dock inte om rektorn har beslutat att dra in doktorandens resurser enligt 6 kap. 30 §.

5 kap 4 a § En doktorand vars studiefinansiering består av stipendium behöver inte anställas enligt 4 § om stipendiet lämnas inom ramen för

1. ett bistånds- och kapacitetsuppbyggnadsprogram där stipendier utgör vedertagen finansieringsform med skäligena stipendievillkor och antagande högskola har insyn i stipendievillkoren och hur stipendiet betalas ut, eller
2. ett av Europeiska unionen finansierat program eller andra samarbeten, där stipendier med skäligena stipendievillkor utgör en vedertagen finansieringsform och där krav på finansiering genom anställning blir ett hinder för antagande högskolas medverkan.

5 kap 5 § När en doktorand ska anställas ska avseende fästas vid förmågan att tillgodogöra sig utbildningen på forskarnivå.

Om en doktorand ska anställas i samband med antagning till utbildningen, ska bestämmelserna i 7 kap. 41 § andra och tredje styckena om bestämmande av bedömningsgrunder och om hinder mot företräde tillämpas.

Högskolan ska genom annonsering eller ett likvärdigt förfarande informera om den lediga anställningen, så att den som är intresserad av anställningen kan anmäla det till högskolan inom en viss tid. Informationen behöver dock lämnas bara om en doktorand ska anställas i samband med antagning till utbildningen och om det följer av 7 kap. 37 § att informationen ska lämnas vid antagningen.

Enligt regleringsbrev avseende Sveriges lantbruksuniversitet (2018 – Finansiering 4:1 punkt 18):

Stipendier som är avsedda att vara ett alternativ till lön eller annan form av studiefinansiering för doktorander får inte finansieras med medel från statsbudgeten. Med statsbudgeten avses såväl anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som andra statliga medel som fördelas via en statlig myndighet

Tillämpningsföreskrifter enligt styrelsens beslut

Doktorandanställning är den normala försörjningsformen för doktorander vid SLU. Studiefinansiering via utbildningsbidrag eller privat förmögenhet är inte tillåten

Utöver doktorandanställning är följande former av studiefinansiering tillåtna:

- a) Annan form av SLU anställning: accepteras endast om ett kontrakt upprättas mellan doktorand och prefekt. Kontraktet ska reglera så att tid för

forskarutbildningen avsätts inom anställningen så att studierna kan slutföras inom planerad tid (HF 7 kap 36 §).

- b) Anställning hos annan arbetsgivare (företag, högskola eller annan myndighet). Om ett kontrakt upprättas mellan arbetsgivaren och prefekt kan doktorander med denna finansieringsform antas. Kontraktet ska reglera att tid för forskarutbildningen avsätts inom anställningen så att studierna kan slutföras inom planerad tid (HF 7 kap 36 §). Doktorander från internationella universitet som deltar i forskningsprojekt finansierade av SIDA ska vara anställda vid sina hemmauniversitet. Kontrakt mellan SIDA, SLU och de utländska universiteten ska reglera finansiering av doktorandernas försörjning och andra kostnader.

c) Stipendier

SLU accepterar stipendieförsörjning fram till dess att det enligt den individuella studieplanen återstår en utbildningstid som motsvarar tre års utbildning på heltid till doktorsexamen endast om:

- SLU har insyn i stipendievillkoren och hur stipendiet betalas ut.
- den är förbehållslös vad avser doktorandens studieprestationer. Villkor som anger att stipendiet kan komma att dras in i förtid om doktoranden blir fråntagen handledarresurserna enligt HF 6 kap 30 § kan godtas.
- ett eller flera stipendier tillsammans leder till minst en nettoförsörjning som motsvarar SLU:s doktorandstege efter avdrag för preliminär skatt när doktoranden vistas i Sverige.
- den inte härrör från statsbudgeten (se regleringsbrev), d.v.s. anslag för forskning och utbildning på forskarnivå eller andra statliga medel som fördelas via en statlig myndighet.
- överenskommelsen mellan finansiär och stipendiat inte medför något som:
  - o begränsar stipendiatsens möjlighet att genomföra utbildningen enligt svensk lag och praxis.
  - o försämrar studievillkoren för doktoranden i jämförelse med de villkor som gäller för övriga doktorander vid lärosätet.
  - o inkräktar på lärosätets rätt att bestämma hur utbildningen bedrivs eller examineras.
  - o kräver att lärosätet eller handledaren ska rapportera till finansiären om planering, innehåll och genomförande av den enskilde doktorandens utbildning.
  - o kräver arbetsprestationer vare sig före, under eller efter forskarstudier.